

מבט לאיראן ולציר השיעי

28 באוגוסט – 4 בספטמבר 2024

עורך: ד"ר רז צימט

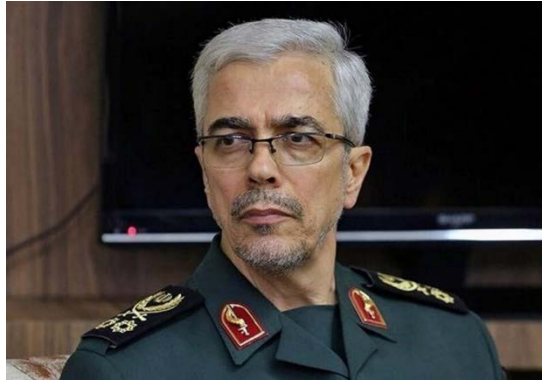

עיקרים

- בכירים איראנים גינו את פעילות צה"ל ביהודה ושומרון והאשימו כי ישראל חותרת להרחיב את היקף "ההרג והפשעים" נגד הפלסטינים.
- בכירים איראניים המשיכו גם השבוע לאיים בתגובה על הריגת אסמאעיל הניה בטהראן, אך הדגישו כי התגובה תהיה מחושבת ובאופן שלא ישחק לידיה של ישראל.
- שרי ההגנה של איראן איראני וסוריה דנו בהרחבת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות, ובכלל זה נגד ישראל.
- שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, נועד בטהראן עם נציג חזבאללה באיראן. הפגישה התקיימה במסגרת מאמציו הנמשכים של שר החוץ החדש לבטא את המשך תמיכתה של איראן בשלוחיה על רקע חילופי הממשל בטהראן.
- בריטניה הטילה סנקציות חדשות על יחידה 700 של כוח קדס ועל שלושה אנשי משמרות המהפכה בגין מעורבותם בפעילות מערערת יציבות באזור ובבריטניה.
- ההתנגדות האסלאמית בעיראק קיבלה אחריות על שתי תקיפות נגד יעדים באזור חיפה באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים. דובר צה"ל דיווח על הפלת כלי טיס בלתי מאוישים שהתקרבו לשטח ישראל מכיוון סוריה ומכיוון מזרח.
- החות'ים קיבלו אחריות על שתי תקיפות נגד כלי שיט במפרץ עדן ובים האדום. דווח על פגיעות, אולם לא היו נפגעים. עיכובים בתחילת מבצע החילוץ של המכלית MV Soudun שעולה באש בים האדום לאחר שנפגעה בתקיפה חות'ית. מנהיג החות'ים מסר כי נמשכות ההכנות לתגובה נגד ישראל וכי הם מתכוונים גם להגביר את פעולות התמיכה בפלסטינים.

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

- ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראניים, מחמד באקרי, אמר בטקס חילופי סגן הרמטכ"ל כי "המשטר הציוני" נמצא בסכנה קיומית ולכן נחוש להמשיך בפשעיו. הוא ציין כי אפילו האמריקאים מהססים לתמוך בישראל לנוכח התנאים המסוכנים בהם היא נתונה. בהתייחסו להריגת אסמאעיל הניה בטהראן, אמר באקרי כי איראן בהחלט תגיב ובאופן מחושב על "פשעי המשטר הציוני" (28 באוגוסט 2024, snn.ir).

רמטכ"ל איראן מחמד באקרי (snn.ir, 28 באוגוסט 2024)

- אחראי המבצעים של כוח קדס במשמרות המהפכה, מחסן שיד'רי, אמר כי "תקופת ההמתנה" לתגובה על הריגת הניה עשויה להיות ארוכה והיא תתרחש "רק כשהתנאים לכך יהיו מתאימים". שיד'רי הדגיש שהאופן שבו תתבצע התגובה יהיה תלוי בנסיבות שיובילו להשגת המטרה", והוסיף כי "הפעם התגובה תהיה שונה ולא נחשוף את שיטתה" (אלג'זירה, 4 בספטמבר 2024).
- נשיא האוניברסיטה העליונה לביטחון לאומי בטהראן ומפקד כוחות ביטחון הפנים לשעבר, אסאמעיל אחמדי-מקדם, התייחס לתגובתה האפשרית של איראן להריגת הניה ואמר כי איראן תגיב בתבונה, בהתחשב בהתפתחויות ובמשוואות המורכבות ובאופן שלא ישחק לידי "האויב". בהתייחסו לתגובת חזבאללה לסיכול המפקד הצבאי של הארגון, פואד שכר, אמר אחמדי-מקדם כי הארגון הנחיל "מכות קטלניות" על "המשטר הציוני", שהוסתרו על ידו. הוא הוסיף כי שמירת "המשטר הציוני" בחרדה אינה משמעותית פחות מתקיפה צבאית, וכי יש לכך השלכות אסטרטגיות שליליות עבור ישראל (ח'בר אונליין, 2 בספטמבר 2024).
- דובר משרד החוץ האיראני, נאצר כנעאני, גינה את פעילות צה"ל ביהודה ושומרון.¹ הוא ציין, כי פעילות זו מהווה המשך של "רצח העם", שישאל מבצעת ברצועת עזה, ומוכיחה, כי היא חותרת להרחיב את היקף ההרג והפשעים נגד התושבים הפלסטיניים. כנעאני שיבח את "העמידה האיתנה" של העם הפלסטיני ו"קבוצות ההתנגדות" מול "מכונת ההרג של המשטר הציוני הפושע ברצועת עזה ובגדה המערבית". הוא קרא לקהילה הבינלאומית, ובמיוחד למועצת הביטחון של האו"ם, לממש את אחריותן ולנקוט בפעולה מיידית ויעילה על מנת להפסיק את "רצח העם של העם הפלסטיני בידי המשטר הציוני" (אתר משרד החוץ האיראני, 29 באוגוסט 2024).
- שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, שוחח עם מקבילו הירדני, אימן אלצפדי, ודן עימו בסוגיות בילטרליות ובהתפתחויות בזירה הפלסטינית. עראקצ'י האשים כי ישראל היא הגורם המרכזי המונע הפסקת אש ברצועת עזה ומגביר את המתחים באזור, והדגיש את הצורך בפעולה מצד הקהילה הבינלאומית להפסקת "רצח העם" ברצועת עזה. הוא הוסיף כי איראן תתמוך בכל הסכם שיהיה מקובל על העם ו"ההתנגדות" ב"פלסטין" (אתר משרד החוץ האיראני, 30 באוגוסט 2024).

¹ להרחבה, ראו מחקר של מרכז המידע מתאריך 2 בספטמבר 2024: "[הסלמה וסיכול טרור בצפון השומרון](#)".

• שר החוץ האיראני עראקצ'י האשים כי ישראל דוחפת את האזור לסף משבר מסוכן בהמשך "פשעיה" ברצועת עזה ובשיגור "מכונת ההרג" שלה ליהודה ושומרון. הוא ציין כי אם תומכיו של ראש הממשלה נתניהו במערב לא ימנעו את המשך "פעולותיה הפושעות" של ישראל, הם יישאו באחריות לתוצאותיהן (חשבון X של עבאס עראקצ'י, 2 בספטמבר 2024).

המעורבות האיראנית בלבנון ובסוריה

• שר ההגנה האיראני, עזיז נצירזאדה, שוחח עם שר ההגנה הסורי, עלי מחמוד עבאס, והדגיש את תמיכת איראן בביטחונה ובלכידותה הטריטוריאלית של סוריה. הוא קרא למימוש ההסכמים שנחתמו בין שתי המדינות, ולהרחבת שיתוף הפעולה ביניהן, שלדבריו יוביל לתבוסת "המשטר הציוני". שר ההגנה הסורי הדגיש את הצורך בהמשך שיתוף הפעולה בין איראן, סוריה ו"ציר ההתנגדות" נגד ישראל (פארס, 1 בספטמבר 2024).

שרי ההגנה של איראן (מימין) וסוריה (פארס, 1 בספטמבר 2024)

• משמרות המהפכה החלו לחפור רשת מנהרות סביב שדה התעופה הבינלאומי של דמשק כדי לחבר בין מפקדות הארגון למחסני הנשק שלו. לפי דיווח בערוץ חדשות סורי, למעלה מחמישים אנשי משמרות המהפכה וכשלושים אנשי המשטר הסורי גויסו כדי להשתתף בפעולות החפירה המתבצעים בפאתי שדה התעופה. כמו כן, הובאו מהנדסים איראניים המתמחים בתחום החפירה והביצורים כדי להכין את התוכניות הנדרשות ולפקח על העבודות. המנהרות אמורות להיות מצוידות במקומות ייעודיים לאחסון אמצעי לחימה ומערכות הגנה אווירית מתקדמות (עין אלפראת, 31 באוגוסט 2024).

• ב-1 בספטמבר 2024, נועד שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, בטהראן עם נציג חזבאללה באיראן, עבדאללה צפי אלדין, ודן עימו בהתפתחויות האחרונות באזור, ובמיוחד בלבנון, ברצועת עזה וביהודה ושומרון. עראקצ'י הדגיש את תמיכתה הנמשכת של איראן ב"התנגדות" ובמאבקים של עמי האזור נגד "הכיבוש הציוני". צפי אלדין מסר לעראקצ'י את ברכת מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, ויתר בכירי הארגון על מינויו לתפקיד שר החוץ (אתר משרד החוץ האיראני, 1 בספטמבר 2024).

פגישת שר החוץ האיראני עם נציג חזבאללה בטהראן (אתר משרד החוץ האיראני, 1 בספטמבר 2024)

סנקציות בריטיות נגד משמרות המהפכה

ב-2 בספטמבר 2024, הטילו המשרד לאכיפת סנקציות פיננסיות ומשרד האוצר של בריטניה סנקציות חדשות על יחידים וגופים הקשורים לממשלת איראן בגין פעילויות עוינות מצד איראן ושלוחיה באזור. הסנקציות הוטלו על יחידה 700 של כוח קדס, האחראית להעברת ציוד ואספקה למיליציות הפרו-איראניות באזור, וכן על שלושה אנשי משמרות המהפכה: עבד אלפתאח אהואזיאן, בהנאם שהריארי ומחמד פאצ'לי, המואשמים בתמיכה בפעולות מצד איראן ושלוחיה, שנועדו לערער את היציבות בבריטניה, בישראל, בעיראק, בתימן ובלבנון (אתר ממשלת בריטניה, 2 בספטמבר 2024). בעקבות החלטת בריטניה על הטלת הסנקציות, זומן שגריר בריטניה בטהראן לשיחת נזיפה במשרד החוץ האיראני (איסנ"א, 3 בספטמבר 2024).

פעילות המיליציות השיעיות

עיראק

הודעות קבלת אחריות של ההתנגדות האסלאמית בעיראק

ההתנגדות האסלאמית בעיראק קיבלה השבוע אחריות על שתי תקיפות נגד יעדים בישראל (ערוץ הטלגרם של ההתנגדות האסלאמית בעיראק, 28 באוגוסט-4 בספטמבר 2024). יעדי התקיפות היו:

◆ 4 בספטמבר 2024 – נמל חיפה באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים). דובר צה"ל מסר כי לוחמי ההגנה האווירית יירטו בהצלחה כטב"ם שעשה דרכו לשטח ישראל מכיוון מזרח. הכטב"ם לא חצה לשטח הארץ, לא היו נפגעים (דובר צה"ל, 4 בספטמבר 2024).

◆ 29 באוגוסט 2024 – "תחנת הכוח אלון תבור באזור חיפה" באמצעות כטב"מים. דובר צה"ל מסר כי לוחמי ההגנה האווירית יירטו בהצלחה כטב"ם שעשה דרכו לשטח הארץ מכיוון סוריה. הכטב"ם לא חדר לתחומי ישראל, לא היו נפגעים (דובר צה"ל, 29 באוגוסט 2024).

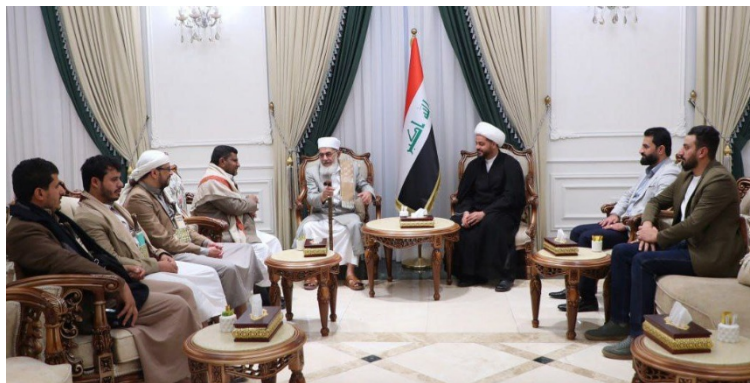
תקיפות נגד יעדים אמריקאיים בעיראק

מקור "וועדת התיאום של ההתנגדות בעיראק מסר כי ההתנגדות האסלאמית בעיראק תמשיך לתקוף את האינטרסים האמריקאיים בעיראק. הוא שב על האזהרה כי החיילים שנמצאים בבסיסים האמריקאיים "יחזרו בקרוב לארה"ב בארונות קבורה" (חשבון X של shahokurdy, 31 באוגוסט 2024).

• בכיר באחת המיליציות בעיראק מסר כי הרגיעה בין המיליציות לכוחות האמריקאיים בעיראק הינה זמנית, וכי הם מחכים לתגובת איראן על הריגת אסמאעיל הניה כדי להמשיך בפעולות נגד הכוחות האמריקאיים (Onenews-iq.com, 30 באוגוסט 2024).

התיאום בין המיליציות בעיראק לבין החות'ים

• מזכ"ל עצאא'ב אהל אלחק, קיס אלח'זעלי, נפגש בלשכתו בבגדאד עם חכם הדת מתימן, מחמד עבד אלעט'ים אלחסן אלחות'י אלחסני. בפגישה השתתף גם נציג החות'ים בעיראק, אבו אדריס אלשרפי. אלח'זעלי הביע את הערכתו הרבה לגבורה ולאומץ שמציג העם התימני ולתפקיד החות'ים בתמיכה בעם הפלסטיני ובעמידה נגד "מעשי הטבח של הציוניים ברצועת עזה". אלחסני שיבח את אלח'זעלי בכך שהוא "מגלם את תפיסת אחדות הזירות של ההתנגדות" (אתר האינטרנט של עצאא'ב אהל אלחק, 1 בספטמבר 2024).

פגישת קיס אלח'זעלי ומחמד עבד אלעט'ים אלחסן אלחות'י אלחסני
(חשבון X של חסין עלי אלחות'י, 2 בספטמבר 2024)

• מזכ"ל ארגון בדר, האדי אלעמארי, אמר כי ארה"ב אינה מסוגלת לעצור את פעולות החות'ים בים האדום וכי דרכה של "ההתנגדות האסלאמית" הינה דרך ברורה ומכובדת (שפק ניוז, 3 בספטמבר 2024).

תימן

פעילות צבאית של החות'ים

• במהלך השבוע האחרון, המשיכו החות'ים לדווח על תקיפות נגד כלי שיט. דובר הכוחות המזוינים של החות'ים, יחיא סריע, דיווח על התקיפות (חשבון X של יחיא סריע, 28 באוגוסט - 4 בספטמבר 2024):

◆ 31 באוגוסט 2024: תקיפה נגד האונייה Groton במפרץ עדן. לטענת סריע, הפגיעה היתה מדויקת. הוא ציין כי מדובר בתקיפה השנייה נגד האונייה שכבר הותקפה ב-3 באוגוסט 2024. סוכנות פעולות הסחר הימי של בריטניה (UKMTO) אישרה כי האונייה Groton דיווחה ששני טילים התפוצצו בקרבת כלי השיט, אך לא דיווחה על נזק או נפגעים (חשבון X של UKMTO, 31 באוגוסט 2024).

◆ 2 בספטמבר 2024: תקיפה נגד האונייה Blue Lagoon 1 בים האדום באמצעות מספר טילים וכטב"מים. סריע טען כי הפגיעה הייתה מדויקת. פיקוד המרכז של צבא ארה"ב (CENTCOM) אישר כי החות'ים תקפו את מכליות הנפט MV BLUE LAGOON I בבעלות יוונית ו-MV AMJAD בבעלות סעודית באמצעות שני טילים בליסטיים וכטב"ם ופגעו בשתייהן. פיקוד המרכז הזהיר כי הפגיעות במכליות מסכנות את המערכות הסביבתיות הימיות, בנוסף לסיכון חיי הימאים. (חשבון X של

CENTCOM, 3 בספטמבר 2024). החברה המפעילה את המכלית, Bahri, הודיעה כי היא לא הותקפה אלא הייתה סמוך ל- Blue Lagoon 1 בזמן התקיפה, וכי היא לא נפגעה (Seatrade Maritime News, 4 בספטמבר 2024). גם "מקור חות'י בתחום הימאות" הכחיש פגיעה בכלי שיט סעודי (אלאח'באר, 3 בספטמבר 2024).

• פיקוד המרכז של צבא ארה"ב דיווח כי במהלך השבוע האחרון, ארבעה כטב"מים, כלי שיט בלתי מאויש (כשב"ם) וארבע מערכות לשיגור טילים נפגעו בתקיפות שבוצעו בשטחים שבשליטת החות'ים בתימן (חשבון X של פיקוד המרכז של ארה"ב, 28 באוגוסט-4 בספטמבר 2024).

תקיפת מכלית הנפט MV Sounion

• ב-29 באוגוסט 2024, פרסמו הכוחות החות'ים סרטון, שלטענתם תיעד פשיטה של לוחמים חות'ים על מכלית הנפט MV Sounion שהותקפה לראשונה ב-21 באוגוסט 2024. בתיעוד נראו גשר המכלית מבפנים וחדרים נוספים בכלי השיט, וכן הטמנת מטעני נפץ על הסיפון ופיצוץ ממרחק. יש לציין כי תיעוד פיצוץ המטענים הוא לא התיעוד שפורסם על ידי החות'ים ב-23 באוגוסט 2024. בתיעוד החדש, נראה כי ישנם מוקדי שריפה על סיפון המכלית, עובדה המצביעה על כך שהלוחמים פשטו על המכלית לאחר שכבר נפגעה קשה ונגטשה בימים הקודמים (חשבון X של זרוע המדיה של הכוחות המזוינים החות'ים, 29 באוגוסט 2024).

• ב-28 באוגוסט 2024, מסר דובר החות'ים, מחמד עבד אלסלאם, כי בעקבות פניות ממספר "גורמים" החות'ים אישרו לגרור את המכלית למקום מבטחים. הוא ציין כי תקיפת המכלית היא דוגמה "לרצינות תימן לתקוף כל אונייה שמפרה את ההחלטה התימנית למנוע מעבר ספינות שיעדן ישראל" (חשבון X של מחמד עבד אלסלאם, 28 באוגוסט 2024).

• חבר המועצה המדינית של החות'ים, מחמד עלי אלחות'י, פרסם הודעה לפיה "אנחנו רואים באמריקה ובבריטניה אחראיות לכל דליפת נפט מה-Sounion, אפילו אם זו תתרחש במהלך גרירתה, מסיבות שנסביר אותן אם יהיה צורך בכך" (חשבון X של מחמד עלי אלחות'י, 1 בספטמבר 2024).

• ב-2 בספטמבר 2024, עדכן כוח המשימה של האיחוד האירופי בים האדום כי חברות פרטיות מעורבות במאמצים לגרור את ה-MV Sounion ממיקומה וכי המבצע הזה יתחיל בקרוב. עוד נמסר כי כוח המשימה האירופי יספק אבטחה למבצע הגרירה. בנוגע למצב המכלית, נמסר כי מספר מוקדי שריפה עודם בוערים על סיפונה, אך היא לא נסחפת ואין דליפת נפט (חשבון X של כוח המשימה של האיחוד האירופי {EUNAVFOR ASPIDES}, 2 בספטמבר 2024). עם זאת, ב-3 בספטמבר 2024, עדכן כוח המשימה כי החברות הפרטיות הגיעו למסקנה כי עוד לא התממשו התנאים הנדרשים לגרירת המכלית וכי לא בטוח להתקדם. בשל כך, הוחלט לבחון פתרונות חלופיים (חשבון X של כוח המשימה של האיחוד האירופי, 3 בספטמבר 2024).

תמונות מהסרטון שתיעד לכאורה את הפשיטה ופיצוץ המטענים על סיפון מכלית הנפט Sounion (חשבון X של זרוע המדיה של הכוחות המזוינים החות'ים, 29 באוגוסט 2024).

התבטאויות בכירים חות'ים

- ב-29 באוגוסט 2024, נשא מנהיג התנועה החות'ית בתימן, עבד אלמלכ אלחות'י, את נאומו השבועי, בו אמר כי "ההכנות לתגובה נגד האויב הישראלי נמשכות והמועד יהיה הפתעה". הוא הוסיף כי הם גם "שוקדים על הגברת הפעילות המבצעית התומכת בפלסטין לרמה משמעותית יותר", והבהיר כי "אין לנו תקרה מדינית ולא שיקולים אחרים, שיכולים להשפיע על הרמה של פעולותינו התומכות ברצועת עזה". אלחות'י טען כי לפחות 40% מתנועת השיט לאילת הופסקה עקב סגירה מוחלטת של מצר באב אלמנדב בפני "האויב", אולם הוא גם הודה כי הפגיעה בכלי שיט בים האדום הפכה לנדירה יותר מאחר שמספר האוניות "שקשורות לאיובים" הצטמצם מאוד. לדבריו, חברות הספנות העבירו את כלי השיט למרחקים עצומים מתימן בעלויות גבוהות ביותר. בנוגע לתקיפת מכלית הנפט Sounion, אמר אלחות'י כי זה היה "מבצע נועז ואמיץ" וכי שני כוחות שונים פשטו על המכלית ופוצצו מטענים על סיפונה (אלמסירה, 30 באוגוסט 2024).
- הלשכה המדינית של החות'ים פרסמה הודעה, בה הביעה "דאגה רבה לאור ההסלמה הצבאית והתוקפנות של האויב הישראלי בגדה המערבית ופלישתו למחנות הפליטים". ההודעה גם בירכה "על אחידותה של ההתנגדות הפלסטינית, אשר נמצאת בתקופה של שלמות ושל תיאום" (אלמסירה, 31 באוגוסט 2024).